

Konkret matematik, Blad A

Svar ska exemplifieras och kontrolleras, t ex låga fall och randfall. Det är tillåtet att använda maple eller mathematica som facit, men inte som redovisad *kontroll*.

Identiteter som visas på föreläsning eller i bok får förutsättas. Eljes ska de bevisas. Detta gäller speciellt tabulerade, men icke bevisade, identiteter i boken.

Försättsblad till varje omgång: namn, personnummer, epost, gjorda uppgifter. Lösningar på ena sidan av varje blad. Lösningarna lämnas i röda träget, c:a 3 meter NNV om mitt kontor. **INTE** i mitt postfack! **INTE** e-post !!!

A1) Summera n termer i

a) $2 \cdot 4 \cdot 6 \cdot 8 + 4 \cdot 6 \cdot 8 \cdot 10 + \dots$

b) $1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 + 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 9 + \dots$

c) $1 + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots$

Ledning (speciellt b)): Lösningarna ska vara *korta!*

A2)

a) Bestäm

$$\sum_{k=0}^n k^d x^k, \quad \sum k^d x^k y^{n-k}$$

A3) Identitet 5.20 i boken kan visas genom att man härleder en rekursion m a p m . Gör det. (man leds f ö till en sådan rekursion om man partialsummerar binomialfaktorn).

Jag tror mig förresten ha gjort ett kombinatoriskt/probabilistiskt bevis genom att studera vägar från ett hörn till en kant, alltid åt höger eller nedåt, på ett schackbräde med m^2 rutor. Hitta gärna ett sådant alternativ (eller bättre!) Det kinkiga verkar vara att klart definiera sannolikheterna för varje fortsättning.

A4)

a) x, n heltal. Visa att

$$\frac{x^2(x^2 - 1)(x^2 - 4) \cdots [x^2 - (n - 1)^2]}{(2n - 1)!n}$$

är ett heltal. Du kan behöva sambandet $x = (x + n) - n$. Du får förutsätta att x, n är positiva.

A5) Bestäm summorna

$$\binom{n}{0} + 2\binom{n}{1} + 3\binom{n}{2} + \cdots + (n+1)\binom{n}{n}$$

och

$$\binom{n}{0}^2 + \binom{n}{1}^2 + \binom{n}{2}^2 + \binom{n}{n}^2$$

A6) Bestäm

$$\sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \binom{n}{k} H_k$$

där H_k är det k :e harmoniska talet. Test, medels partiell summation.

A7) Bestäm derivatorna av funktionen

$$\frac{\ln x}{x}$$

I denna uppgift, som i så många följande, pröva dig fram genom låga fall, tills du anar mönster, gör sedan induktion.

A8) Anta att vi känner genererande funktionen $f(X)$ för sviten $a_0, a_1, a_2, \dots$. Bestäm genererande funktionen för sviten

$$\sum_{k \geq 0}^{n-1} (-1)^{n-k} a_k$$

Testa på $a_k = k^2$. Kan du hitta summan på enklare sätt?

A9) Bestäm det polynom $p_n(X)$, av minsta möjliga grad, för vilket $p_n(k) = k, k = 0, 1, \dots, n-1; \quad p_n(n) = 0$

A10) Beskriv på lämpligt sätt de sviter som har ordinär genererande funktion

$$\frac{1}{1 \pm x^4}; \quad \frac{1}{1 + x + x^2 + x^3};$$

A11

- q_n är antalet binära ord av längd n i vilka aldrig två nollor uppträder intill varandra. Ställ upp en enkel rekursion, och lös!
- Professor P går uppför trappan i antingen enkla eller dubbla steg. På hur många sätt kan detta ske om trappan har n steg?

A12) Betrakta den rekursivt givna sviten $z_0 = 1$;

$$z_{n+1} = \frac{z_n - a}{z_n - b}$$

och vill bestämma den.

Genom att ansätta $z_n = u_n/v_n$ gör man lätt om detta problem till ett lineärt rekursionssystem i u_n, v_n . Bestäm vederbörliga genererande funktioner. Bestäm också z_n i specialfallet $a = 0; \quad b = 2$.

A13 Lös rekursionen

$$u_n = \sum_{0 \leq k \leq n} (-1)^{n-k+1} u_k \cdot (n-k),$$

$$u_0 = 1$$

A14 Lös rekursionen

$$a_n = a_{n-2} + 4n; \quad a_0 = 3; a_1 = 2$$

A15 Lös rekursionen

$$(n+2)u_n = (n+1) - n \cdot u_{n-1}; \quad u_0 = 1$$

A16 Sätt $c_0 = 1$. För $n > 0$ definierar vi c_n som antalet ord ur alfabetet $0, 1, 2$ där aldrig två ettor eller två tvåor står intill varandra. Genom att särskilja fallet med två slutnollor bör du kunna ställa upp, och lösa, en andra ordningens rekursion i c_n . Gör det.

A17 Antalet decimaltal med n siffror, i vilka två konsekutiva siffror inte är lika, är förstås 9^n (obs. att vi inte kan börja med en nolla.).

Nu låter vi $A(n)$ vara antalet jämna sådana tal och $B(n)$ antalet udda. Ställ upp ett rekursivt system som uttrycker $A(n+1), B(n+1)$ i $A(n), B(n)$ (hur måste $A(0), B(0)$ defineras?). Lös detta medels genererande funktioner.

Hittar du en mer direkt metod är du välkommen.

A18 Vi betraktar vägar som förbinder heltalspunkter i planet (ON-system). De ska starta i $(0,0)$. Vägen ska vara sammansatt av sträckor med längden ett. Dessa ska gå parallellt med y -axeln, men endast uppåt ("N"), eller parallellt med x -axeln, framåt eller bakåt ("E" eller "W"). Ingen sträcka får dubbleras, dvs. en E-sträcka får inte följas direkt av en W-sträcka, eller tvärtom.

Låt $f(0) = 1$ och $f(n), n > 0$ lika med antalet vägar med n segment. Ställ upp, och lös, en rekursion för $f(n)$.

A19 F_n är följderna av Fibonaccital. Bestäm rekursioner (lineära, homogena, med konstanta koefficienter) för följande sviter:

a) $G_n = n \cdot F_n$

b) $G_n = \sum_{k=0}^{n-1} F_k$

c) $G_n = F_{2n+1}$

A20 Härled formeln 5.74, p.204, i GKP, enligt följande alternativa metod. Kalla summan s_n . Härled en andra ordningens lineär rekursion för sviten. Ange två begynnelsevärden (beakta binomialkoefficienternas randvärden). Lös med metoden i avsnitt 7.3.

A21 I Republiken Concretia betalar man med mynt i valörerna 1,2,3 pierres d'or. (guldstenar eller guldpetrar, jfr luidärer) Bestäm ett slutet uttryck för antalet sätt, $f(n)$, att betala n pierres d'or. Det kan skrivas som ett polynom i n plus en periodisk term. Genom att granska den periodiska termen lite närmre bör du kunna ge en exakt beskrivning av $f(n)$ i termer av polynomdelens värden. Jfr Betongbokens diskussion om myntväxling.

A22 Vi betraktar en konfiguration av slantar. Först kommer ett antal lika stora slantar i rad efter varandra så att de precis tangerar varandra. Antingen är detta allt. Eller så kommer direkt ovanför den första

raden en ny sammanhängande rad där varje mynt tangerar två i den första raden. Antalet mynt i den andra raden är därigenom strikt mindre. Och så vidare.
Låt $f(k)$ beteckna antalet konfigurationer vars bottenrad har k stycken slantar.
Ställ upp en rekursion och lös.